

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Білоруський державний економічний університет
Тбіліський державний університет імені Іване Джавахішвілі

НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКСЕОЛОГІЇ АУДИТУ

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Київ, 6–7 листопада 2014 року)

Київ 2014

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Наукове забезпечення праксеології аудиту: міжнар. наук.-практ. конф.
(Київ, 6-7 листопада 2014 р.) : тези доп. / Відп. ред. Є.В. Мних. – К.: Київ.
нац. торг. екон. ун-т, 2014. – 141 с. – Укр., рос. та англ. мовами.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Максимально зменшено втручання в обсяг та структуру матеріалів. Редакційна колегія не несе відповідальність за достовірність статистичної та іншої інформації, що представлена в рукописах.

Редакційна колегія:

А.А. Мазаракі, д-р екон. наук, проф.;

Н.В. Притульська, д-р тех. наук, проф.;

С.В. Мельниченко, д-р екон. наук, проф.;

Є.В. Мних, д-р екон. наук, проф.;

І.С. Несходовський, канд. екон. наук, доц.

<i>Гнатченко Д.Д.</i> Інформаційно-технологічні інновації в системі внутрішнього аудиту торговельних мереж	43
<i>Голяш І.Д.</i> Дослідження теоретичних аспектів розвитку аудиту як науки	46
<i>Гордополов В.Ю.</i> Застосування аналітичних процедур в аудиті: проблеми та перспективи	49
<i>Денисенко А.В.</i> Оцінювання ефективності ризик-контролю як передумова підвищення впевненості аудитора	52
<i>Дубініна В.В.</i> Аудит ефективності бізнес-процесів підприємства роздрібної торгівлі	55
<i>Ємець В.В., Разборська О.О.</i> Ефективність аудиту податкових зобов'язань: проблеми та шляхи їх вирішення	58
<i>Журба О.М.</i> Контроль публічних фінансів: шляхи вдосконалення фінансування та боротьби з корупцією в органах ДАІ	61
<i>Клімович І.М., Івацішина К.В.</i> Внутрішній аудит - сучасний механізм контролю	64
<i>Коваль В.М.</i> Вплив інформаційно-технологічних інновацій на автоматизацію аудиту в системі стратегічного планування і управління підприємствами, установами та організаціями	66
<i>Комірна О.В.</i> Аудит достатності резервів, сформованих під інвестиційні ризики	71
<i>Копотієнко Т.Ю.</i> Інформаційне забезпечення внутрішнього аудиту витрат суб'єктів господарювання	74
<i>Копчикова І.В.</i> Методика внутрішнього аудиту товарних втрат	77

МЕТОДИКА ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ТОВАРНИХ ВТРАТ

Ведення господарської діяльності будь-якого підприємства пов'язане з певними ризиками. З об'єктивних причин практично на кожному підприємстві трапляються нестачі, втрати, псування активів, розкрадання, що зумовлено рядом причин: неуважністю матеріально відповідальних осіб, крадіжками, фізико-хімічними властивостями товарів, розтратами, зловживаннями тощо. Керівник і власник будь-якого рівня повинні володіти точною інформацією про фінансовий стан підприємства, його майнове положення, та збереження майна підприємства.

Внутрішній аудит операцій з товарами спрямовано на вирішення завдань пов'язаних, з: правильністю відображення в обліку надходження, наявності та вибуття (реалізації) товарів; дотриманням вимог щодо документального оформлення операцій в бухгалтерському обліку; контроль за своєчасним і повним оприбуткуванням та збереженням товарів в місцях їх зберігання (матеріально відповідальних осіб); контролем за дотриманням встановлених організацією норм товарних запасів, які забезпечують безперервний процес реалізації; виявленням неліквідних та надмірних залишків товарних запасів; перевіркою правильності розкриття інформації у облікових регістрах та формах фінансової звітності; проведенням аналізу забезпеченості та ефективності використання товарних запасів та ін.

Методика проведення внутрішнього аудиту товарних втрат включає: перевірку своєчасності, повноти проведення інвентаризації товарів і контролю виконання договорів з постачальниками. При цьому аудитор вивчає наявність угод з матеріально-відповідальними особами, стан складського господарства, розподіл товарних запасів, умови й правила їх зберігання й охорони, придатність вимірювальних приладів та ін. [3].

Аудитором розробляється модель проведення інвентаризації:

- склад інвентаризаційної комісії й дата проведення інвентаризації;
- порядок складання та надання інвентаризаційних і (або) порівнювальних відомостей;
- перевірка наявності договорів про матеріальну відповідальність;
- встановлення порядку маркування перевірених цінностей у процесі інвентаризації (знижує ризик втрат і подвійного обліку);

- одержання від матеріально-відповідальної особи письмового пояснення про виявлені надлишки та нестачі;

- складання службової записки, у якій приведено думку про причини виявлених розбіжностей між фактичними й обліковими залишками товарів;

- виявлення ефективності системи внутрішнього контролю: наявність замків, справність вимірювальних приладів, строки проведення контрольно-вибіркових перевірок, звірка даних синтетичного й аналітичного обліку, порядок відшкодування нестач, порядок звірки й оприбуткування товарів, порядок і строки подання товарних звітів.

Аудитор повинен звернути увагу на правильність відображення в обліку розкрадань товарів, правильність розрахунку збитків від розкрадань і своєчасність покриття понесеного збитку винною особою. При цьому перевірці підлягають бухгалтерські записи за дебетом субрахунку 947 «Нестачі й витрати від псування цінностей» і на позабалансовому рахунку 072 «Невідшкодовані нестачі й втрати від псування цінностей»;

Розрахунок природного убутку на товари, продані вроздріб, складається у такому порядку. До суми природного убутку на фактичні залишки товарів за даними інвентаризації на початок звітного періоду додається сума обчисленого убутку за документами на товари, що надійшли за цей же період, і віднімається убуток, обчислений за документами на товари, а також на фактичний залишок товарів за інвентарним описом на кінець звітного періоду [1].

Якщо встановлено нестачі у межах природного убутку, то матеріальна відповідальність не виникає. Коригувати валові витрати та податковий кредит не потрібно: такі матеріали просто вважаються використаними у господарській діяльності. Якщо виявлена нестача за наявності вини постачальника, то облік таких нестач залежить від того, яка подія відбулася першою – оплата чи поставка. Якщо матеріальні цінності було попередньо оплачено, оприбутковується фактична кількість матеріальних цінностей, а сума нестачі з рахунку 371 «Розрахунки за виданими авансами» списується у дебет рахунку 374 «Розрахунки за претензіями». При цьому ні валові витрати, ні податковий кредит коригувати не потрібно, тому що вони відображені за правилом першої події. Надалі можливі такі три варіанти:

- постачальник здійснює допоставку матеріальних цінностей – таке постачання є другою подією у цій операції;

- постачальник повертає аванс – покупець повинен скоригувати валові витрати і податковий кредит;

вина постачальника не доведена – сума з рахунку 374 списується у дебет рахунку 974, валові витрати та податковий кредит теж підлягають коригуванню.

У разі поставки матеріальних цінностей без попередньої оплати покупець оприбутковує фактично отримані цінності. Якщо нестача виникла з вини перевізника, то з постачальником розраховуються у повному обсязі, а претензію надсилають і стягують борг – вже з перевізника [2].

Внутрішній аудит товарних втрат повинен бути націлений не лише на контроль та збереження, але й на примноження власності та ефективний розвиток підприємств роздрібної торгівлі.

Отже, внутрішній аудит товарних втрат є актуальним сьогодні та перспективним у майбутньому, оскільки дозволяє ефективно вирішувати ряд важливих проблем збереження власності, використовуючи відповідне інформаційне забезпечення та надаючи інформацію керівництву підприємства для прийняття управлінських рішень.

Список джерел

1. Маляревський Ю. Д. Облік у галузях виробництва і послуг : навч. посібн. / Ю. Д. Маляревський, М. С. Горяєва, Н. С. Пасенко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. – 400 с.
2. Марченко В. Облік нестач матеріалів та цінних паперів [Електронний ресурс] // Дебет-Кредит. – 2006. - № 28. – Режим доступу до ресурсу: <http://dtkr.com.ua..>
3. Соколов Б.Н. Внутренний аудит и контроль: организация, методика, практика / Соколов Б.Н. – М.: Издательский Дом «Бухгалтерский учет», 2010. – 272 с.

УДК 657.631.8

Крупельницька І.Г., Патраманська Л.Ю.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ДОКУМЕНТУВАННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ

Основною передумовою успішного функціонування аудиторських фірм є якість аудиторських послуг. Контроль якості аудиторських послуг в Україні став обов'язковим. Система контролю якості передбачає комплексний підхід, де розглядаються не тільки професійність аудиту, а також політика та процедури контролю якості.